

(Vízben, strandon, spontán pályán...)

Francia tarokk -
Piatnik gyártmány

Alsó tagozatban amikor lehetett, az udvaron játszottunk mindenféle játékokat: foci, ugrálás, területfoglalás (talán országos volt a neve), adj király katonát, kidobósdí. Azonban a legkedveltebb és valóban a legizgalmasabb az a bizonyos "fejelőjáték" volt. Elég nagy volt az udvar, sokan játszottunk együtt, öten-hatan is voltunk egy csoportban – lelkes kiabálás, nyüzsgés, izgalom, stukk, gólöröm...

A játékszabályok csak úgy ragadtak ránk, a bennfentesek magyarázták a zöldfülűeknek – és már indult is a meccs. A "kapufák" egy táskás – egy kabát, jó esetben leszórt vesszők (egymástól talán 3-4 gyereklépésre).

Túl magasan szálló labda nem lehet gól, az már a nem létező felsőkapufa fölött megy el. 3-4 fős csapatok ideálisak. Lényeges, hogy nem szabványos futball labda a jó, az megviseli a fejeket – könnyebb, de rugalmas műanyag labda az igazi. A pályaméret... Nos, annyi biztos,

hogy létszámtól függő pályaméret kell – az pedig esetleges. Továbbá lényegi ismérve ennek a játéknak, hogy nincs olyan jelentősége az oldalvonalaknak, mint pl. a fociban. Egyrészt nem lehet "vezetni" a

labdát, másrészt az optimális fejelési távolság nem annyira nagy, továbbá ha földre esik a labda (és nincs gól, és nem stukk), akkor az ellenfélre úgyis... Annak idején akkora területen játszottunk, amekkora rendelkezésre állt. Ha létszámhoz képest bőven volt hely, akkor sem terjedt ki a játék túl nagy területre, nem érte meg az említettek miatt. De a szemléltetés végett (emlékeim szerint): 3-4 fős csapatoknál kb. 6*12 méteres pálya elegendő.

A kapusnak a kapu kb. 2 méteres előterében korlátlan hatalma, lehetősége van. Védhet kézzel, lábbal, testtel s persze fejével is, meg is foghatja a labdát – sőt elűtheti, leveheti a labdát az ellenfél elől. A kapus többnyire a "rangidős játékos", már csak azért is, mert ő indítja a támadást (alaphelyzetben a gólvonalról). Feldobja a labdát az egyik kezével, és az aláhulló lasztit előre fejele, vagy az ellenfél kapujára vagy valamelyik társa felé, hogy az továbbfejelje. A csapattársak tetszőleges számszor passzolhatnak fejével egymásnak, illetve a végén fejelhetnek az ellenfél kapujára – azonban a földre esett labda már nem fejelhető tovább (ha ez ellenfél belefejelte vagy beleért, de a labda nem esett a földre, akkor még igen). Gólt szerezni csak fejelésből lehet (persze attól gól a gól, ha az ellenfél valamelyik játékosa beleért, de azért a laszti áthaladt a gólvonalon) – fejnek minősül a fül és a nyak is. A támadók részéről lábbal és testtel – a kapuson kívül – tilos a labdához érni (kivételt lásd később), ha ez megtörténik, az ellenfél valamely játékosa félpályáról büntetőt fejelhet, melyet csak a kapus védhet, más bele sem érhet, elé sem állhat.

Külön szabályok vonatkoznak azonban a kézzel való érintésre. A kapus kifejelését maximum két alkalommal valamely csapattárs félpályájukon belül két kézzel megfoghatja (el nem űtheti, megfogás nélkül hozzá nem érhet) és kapusának (egy vagy két kézzel) visszadobhatja újra kifejelés végett – azonban ha kapus kifejelését egyik csapattársa már tovább fejelte, azt követően a labdát kézzel megfogni egyik csapattársnak sem szabad.

Az ellenfél szabályos támadása következtében levegőben repülő labdát a védők – saját térfelükön belül – kezükkel elűthetik, ahhoz kézzel hozzáérhetnek ("beleérhetnek"), de meg nem foghatják (ilyenkor "stukk nincs" – lásd lejjebb).

Ilyen esetben, ha a beleérést követően a labda nem jut a védők kapujába (direktben, vagy akár a támadók tovább fejelése révén), akkor a beleérő csapata onnan kezdheti saját támadását, ahol az első beleérés történt (persze a földön állva :-)) – ez a hely természetesen a saját térfelükön belül van. Ha azonban szóban lévő akcióból (a beleérés ellenére) szabályos gól esik, akkor a gólt kapó csapat a kapujából indít támadást. A labda minden nem szabályos (azaz itt nem említett) kézzel való érintéséért is büntető jár, amit az ellenfél a félpályáról végez el (lásd előbb).

A támadók fejjel mozgásba hozott (fejelt) – még a földre le nem pattant – labdáját a védők bármelyike (persze a kapus is) visszafejelheti (ezt nevezik stukk kísérletnek). Ha egy ilyen visszafejelt (stukkolt) labda minden nemű további érintés nélkül áthalad az eredetileg támadók gólvonalán, az duplán (azaz két gólnak) számít – stukk gól (ha a stukkoló akaratlanul saját kapujába fejel /öngól/, az csak egyszeresen számít). Továbbá, ha egy ilyen visszafejelt labda minden nemű további érintés nélkül a pályán belül bárhol földre esik (stukk!), a stukkolt csapat valamelyik játékosa a földre esés helyéről fejelhet (kapura vagy valamelyik helyezkedő társa felé) – ez nem számít büntetőnek, azaz a védők szabadon mozoghatnak, azonban a fejelőt direktben nem akadályozhatják a fejelésben. Ezen szituáció fejelési specialitása, mikor a lasztit feldobás nélkül, a két keze között hirtelen fejeli meg a játékos – direktben a kapura. Fontos viszont: ha stukkolás előtt a stukkoltó valamelyik csapattársa (egyébként megengedett módon) beleért az ellenfél fejesébe, akkor visszafejelésből eső gól csak egyszeres, illetve gól hiányában a lepattant labda nem számít stukkknak, és az ellenfél (a visszafejelő ellenfelei) kezdeményezhetnek támadást (ez a helyzet akkor is, ha a visszafejelés előtt a labda földre pattant).

Később felsőben, gimiben is gyakran összejött egy-egy fejelős délután nem egyszer derékig a strand vizében állva (pl. a Balatonnál). Nagyszerű önfeledt játékok voltak – eddigi életem legszebb emlékei közé tartoznak. Soha nem feledem az örömteli kiáltást – **"Stukk!"**

* * *